

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 3P/4/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5823200274
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Kurjaková
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2023:5823200274.2

Uznesenie

Okresný súd Námestovo sudkyňou JUDr. Monikou Kurjakovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: R. D., nar. XX.XX.XXXX a K. D., nar. XX.XX.XXXX, v tomto konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536, deti rodičov: matky : K. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L., t.č. bytom B. XXXX/X, L. a otca: K. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX/XX, L., v konaní o návrhu navrhovateľov: 1/ E. D., nar. XX.XX.XXXX a 2/ G. D., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom D. XXX/XX, L., na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti a na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd dočasne zveruje maloleté deti: R. D., nar. XX.XX.XXXX a K. D., nar. XX.XX.XXXX, do starostlivosti navrhovateľov: 1/ E. D., nar. XX.XX.XXXX a 2/ G. D., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom D. XXX/XX, L., a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej o návrhu navrhovateľov na zverenie maloletých detí do ich náhradnej osobnej starostlivosti vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 3P/4/2023.

II. Matka K. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L., t.č. bytom B.Č. XXXX/X, L. je povinná dočasne prispievať na výživu maloletých detí R. D., nar. XX.XX.XXXX a K. D., nar. XX.XX.XXXX, na každého z nich výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona vždy mesačne vopred do 15. dňa toho ktorého mesiaca na účet Úradu práce soc. vecí a rodiny Námestovo, Nám. A. Bernoláka 381/4/, 029 01 Námestovo 984 01, a to počnúc dňom doručenia tohto uznesenia až do právoplatného skončenia konania vo veci samej o návrhu navrhovateľov na zverenie maloletých detí do ich náhradnej osobnej starostlivosti vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 3P/4/2023.

III. Otec K. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX/XX, L. je povinný dočasne prispievať na výživu maloletých detí R. D., nar. XX.XX.XXXX a K. D., nar. XX.XX.XXXX, na každého z nich výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona vždy mesačne vopred do 15. dňa toho ktorého mesiaca na účet Úradu práce soc. vecí a rodiny Námestovo, Nám. A. Bernoláka 381/4/, 029 01 Námestovo 984 01, a to počnúc dňom doručenia tohto uznesenia až do právoplatného skončenia konania vo veci samej o návrhu navrhovateľov na zverenie maloletých detí do ich náhradnej osobnej starostlivosti vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 3P/4/2023.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 14.02.2023 navrhovateľa, a to starí rodičia maloletých detí D. - R. a K., žiadali aby maloleté deti boli zverené do ich náhradnej osobnej starostlivosti, s tým, že rodičom by bola uložená vyživovacia povinnosť, v sumách, ktoré budú povinní uhrádzať na účet ÚPSVaR Námestovo. Spolu s podaným návrhom vo veci samej žiadali nariadiť aj neodkladné opatrenie, ktorým by boli mal. deti zverené do ich osobnej starostlivosti dočasne, a to až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2. Podaný návrh odôvodňovali navrhovatelia tým, že o mal. detí sa starajú od ich narodenia, keďže s nimi v ich byte deti od ich narodenia žijú v ich spoločnej domácnosti, pričom v decembri 2022 matka mal. detí odišla k svojmu novému priateľovi a tiež im oznámila, rovnako ako aj otcovi maloletých detí, že s novým priateľom je tehotná a o deti sa záujem starať nemá. Od danej doby sa s maloletými deťmi nekontaktuje a ani neprispieva na ich výživu a výchovu. Navrhovatelia tiež uviedli, že ani ich syn ako otec maloletých detí, nie je schopný pre tieto zabezpečiť riadnu starostlivosť, keďže tento aj napriek ich snahe požíva alkoholické nápoje a nemá stabilnú prácu. Navrhovateľka je čiastočná invalidná dôchodkyňa pracuje v spoločnosti Y. L.C., ako administratívna pracovníčka, navrhovateľ pracuje v spoločnosti E. ako vodič.

3. Súd v danom prípade vykonal dokazovanie, oboznámením sa s návrhom navrhovateľov ako aj s rodnými listami maloletých detí a so správou kolízneho opatrovníka zo dňa 23.02.2023, pričom mal osvedčený nasledovný skutkový stav:

4. Maloleté deti D. - R., nar. X.X.XXXX(vo veku skoro 6 rokov) a K., nar. XX.X.XXXX (vo veku skoro 5 rokov), pochádzajú zo vzťahu ich rodičov - K. C., nar. XX.XX.XXXX a K. D., nar. XX.XX.XXXX. Uvedené mal súd osvedčené z rodných listov maloletých detí (čl. 11 a 12). Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 23.02.2023 boli osvedčené nasledovné skutočnosti:

Rodičia žijú v spoločnej domácnosti s malol. K. a R. na adrese D.Á. XXX/XX, L.. Byt v ktorom spoločne bývajú je trojizbový, hygiena dostatočná, domácnosť čistá a udržiavaná na požadovanej úrovni. Malol. deti majú vlastnú detskú izbu ktorá je zároveň spálňa s otcom. Malol. deti majú vlastnú izbu, ktorá je plne zariadená a prispôbena potrebám maloletých detí, vhodná pre pokojný spánok, pre prípravu do školy a pre trávenie voľného času. Starý otec pracuje ako vodič K. - E., D.. O.. M.. pracuje na turnusy - od pondelka do piatku. Stará matka pracuje ako pracovník podateľne v spoločnosti Y., L. + polovičný invalidný dôchodok, zamestnaná na trvalý pracovný pomer. Príjem starých rodičov cca 1500eur/mesačne. Obe mal. deti navštevujú materskú škôlku v L..

Matka malol. detí odišla zo spoločnej domácnosti mal. detí pred Vianocami 2022. Od tohto času býva v spoločnej domácnosti s partnerom R. T. na adrese B. XXXX/X, L., byt je garsónka v podnájme, kde sa nachádza kuchynský kút a WC+ kúpeľňa. Výdavky spojené s bývaním hradí priateľ matky. Matka malol. detí je bez príjmu, je na neplatennej rodičovskej dovolenke na malol. K.. Matka sa nám vyjadrila, že s podaným návrhom súhlasí, matka sa s maloletými deťmi nestretáva ani malol. nekontaktuje. Otec malol. detí býva v spoločnej domácnosti u svojich rodičov na adrese D. XXX/XX, L. v trojizbovom byte vo vlastníctve oboch starých rodičov. Otec je na neplatenom predĺženom rodičovskom príspevku na malol. R., otec si privyrába brigádne. Otec vo vysokej miere požíva alkoholické nápoje. Uviedol, že chce absolvovať protialkoholickú liečbu, avšak musí absolvovať potrebné vyšetrenia na odbornej psychiatrickej ambulancii u MUDr. Faškovej. Otec sa vyjadril, že s podaným návrhom súhlasí. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo - orgán SPODaSK rozhodol o uložení výchovného opatrenia rodičom mal. detí „ povinnosť zúčastniť sa na výchovnom alebo sociálnom programe.“ Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 29.12.2022. Rozhodnutie o uložení výchovného opatrenia nespĺnilo účel. Po pohovore s mal. deťmi bolo kolíznym opatrovníkom zistené, že malol. sa vyjadrila, že chce ostať bývať so starými rodičmi v spoločnej domácnosti. So starými rodičmi má vyvinutý pekný vzťah. Táto sa vyjadrila, že mama s nimi nebýva a nepríde ju ani pozrieť. Malol. sa vyjadril, že mama ich nechodí pozeráť, odkedy odišla z domu.

5. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok v znení účinnom od 1.7.2016 (ďalej len „CMP“) na konanie podľa tohto zákona (CMP) sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 360 ods. 1 CMP Neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu na začatie konania podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

10. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

11. Podľa § 329 ods.1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúčenia a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. Podľa § 330 ods. 1 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenia bude trvať len po určený čas.

14. Podľa § 45 ods.1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

15. Podľa § 45 ods.2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

16. Podľa ustanovenia § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

17. Podľa § 62 ods. 1,2, 3 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. v platnom a účinnom znení (1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

18. Neodkladné opatrenie súd vydá vtedy, ak má preukázané, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad, t. j. keď je priamo ohrozená jeho výživa, alebo keď musí byť okamžite vyňaté z doterajšieho výchovného prostredia, prípadne, ak ide o iné dôležité záujmy. Základným predpokladom prípustnosti a dôvodnosti neodkladného opatrenia je teda tvrdenie a osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi účastníkmi konania a potreba bezodkladne upraviť pomery alebo existencie obavy, že exekúcia bude ohrozená. Neodkladné opatrenie je vo svojej podstate prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu, rýchla úprava pomerov účastníkov konania. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba neodkladnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá.

19. Jednotlivé osobité neodkladné opatrenia, ktoré sú upravené v Civilnom mimosporovom poriadku nepredstavujú taxatívny výpočet neodkladných opatrení, ktoré je možné nariadiť v zmysle Civilného mimosporového poriadku. V režime civilného mimosporového konania je možné nariadiť aj iné neodkladné opatrenia, ako sú uvedené v ust. § 365 až § 368 a to s poukazom na § 2 ods. 1 CMP. V uvedených prípadoch je potrebné použitie všeobecnej úpravy neodkladných opatrení v Civilnom sporovom poriadku v režime civilného mimosporového konania.

20. Po oboznámení sa s vyššie uvedeným osvedčeným skutkovým stavom veci súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľov na nariadenie neodkladného opatrenia je v plnom rozsahu dôvodný. V danom prípade ide o návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podaný po začatí konania vo veci samej o zverenie mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov. Z rodných listov mal. detí mal súd preukázané, že tieto pochádzajú zo vzťahu ich syna ako otca a tiež matky mal. detí, ktorí sú uvedení ako rodičia mal. detí v ich rodných listoch. Zo správy kolízneho opatrovníka bolo osvedčené, že mal. deti žijú spolu s navrhovateľmi v ich spoločnej domácnosti aj s ich otcom, ktorú spoločnú domácnosť matka mal. detí opustila pred Vianocami 2022, pričom táto v súčasnosti žije spolu s priateľom v podnájme v garsónke v Námestove. Obaja rodičia mal. detí sa vyjadrili, že s podaným návrhom navrhovateľov súhlasia. Matka sa sama pred kolíznym opatrovníkom vyjadrila, že sa s mal. deťmi nestretáva, tieto nekontaktuje. Rovnako otec mal. detí pred kolíznym opatrovníkom potvrdil, že požíva vo vysokej miere alkoholické nápoje. Rodina bola monitorovaná, pričom rodičom mal. detí bola uložená povinnosť orgánom SPODaSK zúčastniť sa na výchovnom alebo soc. programe, ktoré rozhodnutie však nespĺnilo svoj účel. V konaní tak bolo osvedčené, že celkovú tak osobnú ako aj inú starostlivosť o mal. deti vykonávajú minimálne od Vianoc 2022 ako aj v súčasnosti navrhovateľa. Za danej situácie je tak v najlepšom záujme mal. detí, aby tieto boli dočasne až do právoplatného skončenia konania vo veci samej o ich zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti aj po právnej stránke dočasne zverené navrhovateľom, ktorí o nich defacto vykonávajú celkovú starostlivosť, pričom výchovné prostredie mal. detí, v ktorom tieto vyrastali a v ktorom sa aj vzhľadom k svojmu veku a zisteniam kolízneho opatrovníka cítia bezpečne tak zostane zachované a pre nich stabilné. Z uvedených dôvodov súd návrhu navrhovateľov na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel.

21. V danom prípade súd rozhodol aj o povinnosti oboch rodičov prispievať na výživu mal. detí v minimálnom a teda zákonom rozsahu 30% zo sumy životného minima, keďže rodičovské práva a povinnosti patria obom rodičom, pričom vyživovacia povinnosť rodičov k ich maloletým deťom je ich zákonnou povinnosťou, ktorú musia plniť od narodenia detí do času, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť. Charakteristickým znakom neodkladného opatrenia o určenie povinnosti platiť výživné v nevyhnutnej miere podľa § 366 CMP je rozsah výživného, ktorý sa zásadne odlišuje od jeho rozsahu v konečnom rozhodnutí. Neodkladným opatrením nerozhoduje súd o výške výživného podľa schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, ale v súlade s platným CMP možno v rámci neodkladného opatrenia nariadiť rodičovi platiť výživné len v nevyhnutnej miere. Uvedeným zákonným ustanovením mal zákonodarca na mysli uloženie povinnosti rodičovi, ktorého zákonná vyživovacia povinnosť nebola doposiaľ súdnym rozhodnutím upravená, platiť výživné v takej miere, aby výživa dieťaťa nebola žiadnym spôsobom ohrozená. Výživné sa určuje v nevyhnutnej miere a je určené len na uspokojovanie základných životných potrieb oprávneného, pričom nie je rozhodujúce, že povinný je schopný platiť výživné aj vo väčšom rozsahu.

22. V tomto prípade tak súd s poukazom na ustn. § 366 CMP, v spojení s poukazom na ustanovenie § 62 ods. 3 Zákona o rodine a v súlade s § 2 písm. c), § 5 ods. 1 zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov a § 1 písm. c) Opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 227/2022 Z. z. o úprave súm životného minima, uložil aj obom rodičom povinnosť platiť výživné v dočasnej minimálnej zákonnej výške, čo v súčasnosti predstavuje sumu 32,11 Eur (od júla 2022). Súd mal za to, že je potrebné, aby aj biologickí rodičia sa takto zatiaľ aspoň v nevyhnutnej miere podieľali na pokrývaní nákladov na starostlivosť o mal. deti v danom veku. Pri rozhodovaní o vydaní neodkladného opatrenia súd nemal prešetrované príjmové pomery na strane otca ani matky a vzhľadom na krátkosť procesnej lehoty na vydanie neodkladného opatrenia bolo potrebné, aby výživné bolo rodičmi dočasne hradené aspoň v nevyhnutnej minimálnej zákonnej výške. Podrobné dokazovanie týkajúce sa majetkových a zárobkových pomerov rodičov maloletých detí a ich životnej úrovne bude súd vykonávať v konaní vo veci samej o nariadenie náhradnej osobnej starostlivosti nad maloletými.

23. Keďže zároveň s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľa podali aj návrh na začatie konania vo veci samej, teda o zverenie mal. detí do ich náhradnej osobnej starostlivosti, toto neodkladné opatrenie bude trvať len po obmedzený čas, a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

24. O trovách konania súd nerozhodoval, nakoľko o týchto bude rozhodovať vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 CSP), t.j. na Okresnom súde Námestovo.

Podľa § 363 a § 364 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania stanovených v § 127 CSP uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1 a 2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z.; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Toto rozhodnutie je vykonateľné doručením.

(§ 332 ods. 1 CSP)